

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci maloletej **S. K.**, narodenej X., v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom v Bratislave, Vazovova 7/A, dieťa rodičov **matky B. B.**, bývajúcej v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou N.N., so sídlom v B., v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľka advokátka JUDr. A. N., a **otca K. B. M.**, bývajúceho F.X., zastúpeného JUDr. Ing. V. Č., PhD., advokátom, so sídlom v B., **o návrhu otca na nariadenie návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 1 P 175/2012, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 4. decembra 2012 sp.zn. 11 CoP 540/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo 14. septembra 2012 č.k. 1 P 175/2012-221, ktorým bol zamietnutý návrh otca na nariadenie návratu maloletej S. K. na územie F.F.. Potvrdenie prvostupňového uznesenia odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa aj s písomným odôvodnením tohto rozhodnutia. Uviedol, že z obsahu spisu, ani z vykonaného dokazovania nevyplynula skutočnosť, že by maloletá nadobudla obvyklý pobyt počas študijného pobytu matky vo F., a že súd prvého stupňa sa s touto otázkou dôsledne zaoberal. Námietky otca v odvolaní vyhodnotil ako právne bezvýznamné poukazujúc na to, že otec len zopakoval svoje tvrdenia z konania pred súdom prvého stupňa.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie otec. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a zdržal sa rozhodovania vo veci, až do právoplatnosti rozhodnutia Odvolacieho súdu v P. sp.zn. RG 11/19959. Dovolanie odôvodnil vadou konania vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm. d/ O.s.p., t.j. prekážkou začatého konania, ktorá mala byť založená konaním vedeným na Všeobecnom súde prvého stupňa v P., sekciou rodinných vecí sp.zn. 11/41593. Namietal aj nesprávne právne posúdenie veci, v dôsledku čoho nebol dostatočne zistený skutkový stav.

Matka vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol otec (ďalej aj len „dovolateľ“) dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie otca preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania otca by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, až c/, a e/ až g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Namietal len vadu konania pred odvolacím súdom vyplývajúcu z § 237 písm. d/ O.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Prekážka začatej veci (§ 83 O.s.p.) je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, teda o to isté, o čo ide v inom konaní. Totožnosť veci v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia charakterizujú určité znaky, ktoré, ak má ísť o prekážku začatého konania

(litispendencie), musia byť dané zároveň. Sú nimi totožnosť osôb a totožnosť predmetu konania. Totožnosť predmetu je daná len vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok ako v konaní skôr začatom, t.j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pokiaľ z uvedených znakov chýba čo i len jeden, nejde o tú istú vec, takže prebiehajúce iné konanie v takom prípade nemôže pre neskoršie konanie zakladať prekážku začatej veci. Prekážka začatej veci je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí a kedy vznikla. Odstrániť ju možno iba zastavením (zvyčajne neskôr začatého) konania.

V preskúmvanej veci ani jeden z účastníkov nespochybňoval, že pred F. súdom bolo na návrh matky začaté konanie o návrat maloletej do Slovenskej republiky. Návrh bol odôvodnený tvrdením matky, že otec neoprávnene premiestnil maloletú zo Slovenska do F.. V teraz prejednávanej veci však otec podal na slovenskom súde návrh na návrat maloletej do F.F. z dôvodu, že matka neoprávnene premiestnila dieťa z F. na Slovensko. V oboch týchto konaniach ide o odlišný predmet konania založený na odlišných skutkových tvrdeniach, preto (pre absenciu totožnosti predmetu konania) nie je daná prekážka litispendencie. Konanie pred odvolacím súdom tak nebolo postihnuté vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm. d) O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie otca ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.) bez toho, aby sa mohol zaoberať vecnou správnosťou dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu z hľadiska právneho posúdenia veci.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože ostatní účastníci si v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy neuplatnili.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. apríla 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Dagmar Falbová